

Władysław Piotrowski

Rosyjscy poeci nowochłopsy wobec literatury "pańskiej"

Rusycystyczne Studia Literaturoznawcze 16, 46-54

1992

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Rosyjscy poeci nowochłopscy wobec literatury „pańskiej”

Władysław Piotrowski

Grupa poetów „nowochłopskich” ukształtowała się w połowie drugiego dziesięciolecia XX wieku, po tym, jak owocnie debiutował, zdobył rozgłos i uznanie w środowisku stołecznej elity literackiej Nikołaj Klujew¹. W tym samym czasie, aczkolwiek bez takiego jak Klujew rozgłosu, debiutowali: Sergiusz Kłyczkow, Aleksander Szirajewiec, Piotr Orieszin, a nieco później błyskotliwie i spektakularnie debiutował młodszy od nich Sergiusz Jesienin. Wymienić też należy Pimiena Karpowa, który do grupy pisarzy nowochłopskich nie należał, lecz dzięki swej antyinteligentkiej publicystyce i skandalizującej powieści o życiu i praktykach ludowych sekt religijnych², powieści skonfiskowanej „za bluźnierstwo i pornografię”, zdobył rozgłos jako przedstawiciel innej niż oficjalna kultury rosyjskiej i w tym sensie programowo był tym poetom bliski.

Nurt poezji chłopskiej w literaturze rosyjskiej ukształtował się w XIX wieku. Zapoczątkowali go twórcy dość wysokiego lotu — Aleksy Kolcow i Iwan Nikitin — dzięki czemu w rosyjskiej świadomości historycznoliterackiej nurt ten stał się zjawiskiem zauważalnym i trwałym. Spiridon Drożżin i Iwan Surikow owocnie kontynuowali dzieło swych poprzedników i mistrzów, wyjaskrawiając specyfikę poezji nurtu chłopskiego, która sytuowała ją opozycyjnie wobec literatury oficjalnej, szlachecko-inteligentkiej czy, jak to określiliśmy w tytule, „pańskiej”, co oznaczało po prostu wielką literaturę rosyjską.

¹ Wiersze N. Klujewa zaczęły się pojawiać w druku od 1904 roku. Pierwszy tom poetycki *Сосен перезвон* z przedmową W. Briusowa ukazał się w 1911 roku. Ten właśnie tom i kolejne dwa zbiory (*Братские песни*, 1912, *Лесные были*, 1813) wprowadziły poetę do ogólnorosyjskiego obiegu literackiego i ugruntowały w nim jego pozycję. Zob. К. Азадовский: *Раннее творчество Н. А. Клюева (Новые материалы)*. „Русская литература” 1975, № 3.

² Pimien Karpow (1887 — 1963) publicysta i prozaik orientacji neonarodnickiej. Wydana w 1913 roku powieść *Пламень* stała się przedmiotem ożywionej dyskusji. Wyowiedział się o niej m.in. A. Błok w osobnym artykule.

Do zespołu wyróżników literatury nurtu chłopskiego wyrażających jego treściową i formalną tożsamość należy pochodzenie społeczne twórcy, tematyka, zawartość ideowa i właściwości poetyki. Poeci, o których mówimy, pochodzili z ludu, niekoniecznie z warstwy chłopskiej w ścisłym znaczeniu tego słowa, byli najczęściej samoukami i mieli poczucie socjalnego i kulturowego upośledzenia, które przeżywali z goryczą jako niesprawiedliwość losu i porządku społecznego. Wartościując emocjonalnie kulturę miejską i wiejską na korzyść tej ostatniej, uznawali faktycznie wyższość kultury miejskiej, co psychologicznie oznaczało zgodę na miejsce drugorzędne w życiu literackim, na rynku czytelnictwa, w dostępie do zaszczytów i korzyści materialnych wynikających z pisania.

Takie doświadczenie życiowe i taki stan ducha twórców, będący odzworowaniem kondycji materialnej, społecznej i duchowej, jaka była udziałem największej warstwy socjalnej Rosji, określiły tematykę poezji nurtu chłopskiego i jej zawartość ideową. Przedmiotem poezji stał się wieśniak, jego praca i rozrywka, szczególnie obyczajowy, formacja duchowa i zwłaszcza jego los, „dola”, a raczej „niedola”, jakby przez niego samego opowiedziana i wyrażona, bo pochodzenie socjalne twórcy, jego realna przynależność do tej samej warstwy, z której wywodził się bohater i podmiot liryczny, jego realna „dola” maksymalnie uwiarygodniały autentyczność realiów i przeżyć. Ta właściwość poezji chłopskiej — świat doświadczeń i przeżyć chłopca przekazany od wewnątrz — różni ją istotnie, poza rangą artystyczną, od poezji na tematy chłopskie Nikołaja Niekrasowa.

Ważnym wyróżnikiem, kształtującym całościowy model poezji chłopskiej, jest jej poetyka, jaskrawo nawiązująca do wzorów literackiej twórczości ludowej. Poeci chłopscy skutecznie wykorzystują produktywne właściwości gatunków folklorystycznych, zwłaszcza pieśni lirycznej, stałe figury retoryczne lub ich strukturalne wzorce, elementy wiersza ludowego z zakresu metryki, efonii i kompozycji, folklorystyczne akcesoria i swoistą wrażliwość estetyczną, zawartą w poetyckiej sztuce ludowej. Poezja chłopska absorbowiała też osiągnięcia formalne literatury „książkowej”, wyrafinowanej, stworzyła nurt wyrazisty, łatwo rozpoznawalny, społecznie i kulturalnie doniosły, bo mający w zapleczu aspiracje ludu do emancypacji kulturowej i kulturowej podmiotowości.

Jednakże nurt, o którym mówimy, rozrastając się ilościowo bez istotnych zmian jakościowych, nie wydał wybitnych twórców ani dzieł i do końca pierwszego dziesięciolecia XX wieku istniał na peryferiach wielkiej literatury. Dopiero na początku XX wieku rozpoczął się proces zmian jakościowych w świadomości społecznej i kulturowej chłopstwa, a co za tym idzie — w dążeniach i postawach poetów chłopskich, które znalazły swój wyraz w działaniach organizacyjnych, mających na celu nawiązanie kontaktów i stworzenie, jak-

byśmy dziś powiedzieli, infrastruktury samokształceniowej i wydawniczej, pozwalającej zмагаć się wspólnie z izolacją wewnętrzną i zewnętrzną.

Na początku XX wieku powstało stowarzyszenie pod nazwą Московский товарищеский кружок писателей из народа, podobne stowarzyszenia powstały też w innych miastach, a w 1905 roku ukształtował się Суриковский литературно-музыкальный кружок, w którym połączyły się izolowane dotąd niewielkie koła pisarzy samouków pochodzących z ludu. W ten sposób, w kontekście politycznej aktywności chłopstwa (rewolucja 1905 roku), zaczęła się kształtować grupa chłopskiej inteligencji artystycznej, co było wyrazem aspiracji kulturalnych chłopstwa i jednocześnie czynnikiem stymulującym te aspiracje. W takich okolicznościach, i gdy z ową grupą chłopskiej inteligencji artystycznej szuka kontaktu część inteligencji szlacheckiej (Tolstoj, Błok, Riemizow, Mierieżkowsy i inni), pojawia się N. Klujew, który stanie się przywódcą grupy poetów nowochłopskich, wyróżniających się w całym nurcie poezji chłopskiej tym, że swe pochodzenie i status socjalny zaczęli traktować jako atut, jako pozytywny wyróżnik.

Wyraz „grupa” jest tu określeniem umownym, ponieważ grupy czy szkoły literackiej z jednolitym całościowym programem, ogłoszonym w postaci autorskich lub zbiorowych manifestów, jak w przypadku innych ówczesnych ugrupowań, poeci chłopscy nie powołali. Łączyło ich pochodzenie, podobne koleje drogi życiowej i literackiej, wspólne zaplecze kulturowe, wpływy literackie, czasem, jak w przypadku Klujewa i Jesienina, ci sami promotorzy i mecenas, ułatwiający wejście do stołecznych przybytków sztuki i do obiegu literackiego. Łączył ich światopogląd, system uznawanych wartości i, najogólniej rzecz ujmując, pewna jednolitość manieri twórczej. Jesienin w swym pierwszym liście do Klujewa pisał tak: „Я тоже крестьянин и пишу так же, как вы, но только на своем рязанском языке.”³ Łączyło wreszcie tych poetów wspólne poczucie swej odrębności, dążenie do jej wyartykułowania i wymuszenia uznania jej za wartość równą lub wyższą niż ta, którą stanowiła literatura niechłopska.

Wczesna twórczość Klujewa i Jesienina ujawnia silny wpływ symbolizmu i akmeizmu, wpływ rozumiany jako zależność od wzorca i jako czynnik aktywizujący własne zasoby symbolistycznych i akmeistycznych nastawień twórczych. Wymienione przez Mierieżkowskiego trzy główne własności nowej sztuki — treść mistyczna, symbole, dążenie do poszerzenia wrażliwości estetycznej, a z drugiej strony akmeistyczna przedmiotowość są immanentną cechą folkloru, który mentalnościowo i artystycznie tych poetów kształtował. Był to więc wpływ, ale i zbieżność, dająca poczucie własnej wartości, uświadamiana jako kontakt równego z równym. Na płaszczyźnie refleksji znalazło to wyraz w listach Klujewa do Błoka.

³ Zob. С. Всенин: *Письмо Х. А. Клуеву*. В: *и др.: Собрание сочинений в 6 томах*. Т. 6. Москва 1980, s. 59.

W 1907 roku, gdy Klujew miał według swych deklaracji lat 21, a faktycznie 23⁴ i zaledwie kilka wierszy wydrukowanych w wydawnictwach o nieznacznym zasięgu czytelnicy, w swym pierwszym liście do Błoka zwraca się w charakterze petenta, ale i recenzenta. Charakterystyczny jest w tym liście sposób prezentacji, wynikający częściowo z wymogów ówczesnej etykiety, lecz w kontekście całej korespondencji i wszystkich okoliczności kontaktu obu poetów ujawniający zderzenie dwóch Rosji, dwóch kultur, dwóch światopoglądów, które szukają zbliżenia, ale są podejrzliwe, przyciągają się i odpychają. Klujew pisał: „Я, крестьянин Николай Клюев, обращаюсь к Вам с просьбой — прочесть мои стихотворения и, если они годны для печати, то потрудиться поместить их в какой-либо журнал...”⁵ Owo wyekspozowanie swej przynależności stanowej oprócz treści konwencjonalnej i przeznaczenia pragmatycznego (zainteresować adresata) nie pozostawia wątpliwości co do tego, iż nadawca zdaje sobie sprawę, że zwraca się do przedstawiciela innego stanu, innej kultury i innej Rosji. Sam zresztą też jest przedstawicielem, by tak rzec, większej całości, w której imieniu przemawia: „Мы, я и мои товарищи, читаем Ваши стихи, они-то и натолкнули меня обратиться к Вам. [...] нам они очень нравятся.”⁶

W tym pierwszym liście zaimek „my” ma treść konkretną — oznacza grupę młodych mieszkańców zagubionej w lasach północnej Rosji wioszczy (45 mieszkańców, 500 km od kolei, ale czytają tam dekadentckiego Błoka, a list do Petersburga idzie 4 do 6 dni). Ów zaimek ma jednak też znaczenie: my — lud, my — Rosja, co z dalszych listów jednoznacznie wynika i co Błok jednoznacznie zrozumiał, przyjmując w korespondencji z Klujewem i w publicystyce inspirowanej listami Klujewa postawę pokornego, kajającego się inteligenta-szlachcica⁷.

Doszło więc do spotkania chłopca i pana, „samouka” i wyrafinowanego inteligenta, sztuki chłopskiej i „pańskiej”, która w odbiorcy chłopskim budzi respekt i zachwyt, jest jednak w zasięgu możliwości twórczych „nas” — ludu, „nas” — Rusi chłopskiej. „[...] дерзаю сказать Вам — пишет Klujew — что несмотря на райские образы и электрические сны [мова tu o wierszach zawartych w tomie *Нечаянная радость*] душа моя как будто раньше видела их.” I dalej: „Простите мне мою дерзость, но мне кажется, что если бы

⁴ Późniejszy rok urodzenia Klujew podawał chyba w tym celu, by odwlec powołanie do wojska. Dokładną datę urodzenia poety ustalił A. Gruntow, któremu udało się odnaleźć dokument rozstrzygający — metrykę urodzenia. Zob. A. Грунтов: *Материалы к биографии Н. А. Клюева*. „Русская литература” 1973, № 1.

⁵ *Литературное наследство*. Т. 92. Книга 4. Москва 1987, s. 462.

⁶ *Ibidem*.

⁷ Listy A. Błoka do Klujewa nie zachowały się. O ich treści można wnioskować na podstawie replik Klujewa i uwag Błoka zawartych w korespondencji z innymi osobami. Obszerne fragmenty listu Klujewa Błok ogłosił w artykule *Литературные утопии 1907 года*, w którym mówi o swej postawie kajającego się szlachcica.

у нашего брата было время для рождения образов, то они не уступали бы Вашим. Так много вмещает грудь строительных начал, так ярко чувствуется великое окрыление.”⁸

W imieniu tej Rosji chłopskiej, która „wam” — panom jest nie znana i obca, Klujew oskarża Rosję szlachecko-inteligencką o to, że patrząc z góry na masy ludowe, nawet ci, co przejrżeli, co jak Błok szukają kontaktu i starają się zrozumieć tę inną Rosję, nie umieją lub nie chcą dostrzec wśród ludu twórczych jednostek, których dusze iskrzą się jak „kamień jaspisowy i karneolowy”. Wyjaśnia, że przyczyną wrogości do inteligencji szlacheckiej jest świadomość, że lud na razie bez niej obejść się nie może, chociaż dostarcza dowodów na to, jak bardzo pragnie uwolnić się od zależności duchowej, od szlacheckiej wszechobecności. Niechęć i nienawiść wynikają stąd, „что »вы« везде, что »вы« можете, а мы должны”⁹.

W sprawach ściśle literackich Klujew wygłasza swe opinie też jako podmiot zbiorowy. Sam fakt pisania wierszy wyjaśnia tym, że jego ziomkowie nakłaniają go do tego i są z tego dumni. Bez szczególnego respektu, a nawet z pewną dozą agresji, obok wyrazów zachwyty formułuje w imieniu swych ziomków pogląd, że adresat jest poetą salonowym czy wręcz pokojowym (комнатный поэт), że Piotr Jakubowicz (poeta-rewolucjonista związany z działalnością partii Wola Ludu) pisze lepiej niż Błok, że połączenie wyrazowe „czerwony krzyk” należy nie do autora *Nieoczekiwanej radości*, a do Leonida Andriejewa. Z powagą mentora zauważa, że pisanie wyrazów „Твój”, „Ты”, „Твоя” wielką literą świadczy o próżności.

Uwagi szczegółowe o wierszach swego adresata świadczą o wnikliwości czytelniczey i wyostrzonej spostrzegawczości rasowego recenzenta, poświadczają też znaczne odczytanie i aktywną erudycję, która kontrastuje z wypowiedaną często i chętnie opinią o swej nieuczoności. W miarę jak korespondencja się rozwija i rozszerza się jej zasięg problemowy, Klujew coraz ostrzej i zuchwalej, z wyraźnym upodobaniem formułuje swe sądy o sprawach literatury i zwłaszcza o wierszach samego Błoka, które, pamiętajmy, reprezentują w jego oczach całą literaturę inteligencką. Ze złośliwą satysfakcją pisze o słowie, niewłaściwie, jego zdaniem, użytym w jednym z utworów Błoka „уродливое, смешное, как барыня в буклях, с лорнетом и в плиссе, попавшая в развеселый девичий хоровод”¹⁰. Z dociekliwością sekciarskiego kaznodziei tropi i potępia w wierszach Błoka erotyzm, sprośności w kamuflażu „kulturalnej” namiętności i przypisuje te upodobania całej inteligenckiej formacji. Nie znajduje w jego odczach uznania cykl *Вольные мысли* w tomie *Земля в снегу*, jako że są to myśli „барина-дачника, гуляющего,

⁸ *Литературное наследство...* s. 465.

⁹ *Ibidem*, s. 466.

¹⁰ *Ibidem*, s. 478.

пьющего, стреляющего за девчонками »для разнообразия« и вообще »отдыхающего« на лоне природы»¹¹. Klujew do takiego stopnia jest uczulony i pedantyczny na punkcie erotycznych sprośności, że w akceptowanym i podziwianym wierszu *Русь* wytropił, odnotował i zdyskwalifikował wers, który brzmi: „И ведьмы тешатся с чертями.”

Erotyzm poezji Błoka chłopski moralista przenosi wprost na autora stwierdzając, że ten jest chyba człowiekiem o wybujałej zmysłowości, który przebiegle maskuje swą lubieżność rycerskim uwielbieniem „pięknej pani”. Wartościująca zaś konkluzja jest taka, że owe wiersze, zewnętrznie wspaniałe — to „сладкий яд в золотой, тонкой чеканки чаше”¹².

W jednym z listów do Błoka Klujew wdaje się w zawile rozważania o symbolizmie, w których kluczowe dla tej doktryny estetyczno-filozoficznej pojęcia i terminy *Мировая Душа*, *Вечная Красота*, *Тайна*, *Любовь* próbuje interpretować z pozycji sekciarskiego doktrynera. Dalekie od klarowności pojęcia i tezy symbolizmu w ich czystej postaci z obfitą domieszką owego doktrynerstwa stają się mało czytelne. W rozważaniach tych daje się jednak wyodrębnić kilka tez klarownych, wśród których wartościujące przeciwstawienie sztuki ludowej sztuce dekadenccko-inteligenckiej stanowi dominantę całego przewodu myślowego. Klujew z przekonaniem orzeka, że sztuka dekadenccka przyniosła światu więcej szkody niż korzyści: wywiera zgubny wpływ na ludzi, wzbudzając w nich nieosiągalne potworne dążenia, podnieca i bez tego chutliwą młodzież inteligencką wyuzdanymi formami miłości, skrojonymi przez autorów, jak figuralnie to ujmuje, „z rozpustnych własnych gaci”. Niewyraźalne zaś piękno, którego rzekomo poszukują dekadenci, znajduje się w przyrodzie rosyjskiej i rosyjskim wieśniaku.

W 1913 roku w przedostatnim swym liście do Błoka Klujew ocenia środowisko sztuki szlachecko-inteligenckiej obu stolic na podstawie osobistego z tym środowiskiem kontaktu i obcowania. W tym czasie był już postacią znaną: miał za sobą debiut książkowy — zbiorek *Сочен перезвон* i dwa kolejne zbiory¹³, które krytyka zauważyła i życzliwie odnotowała, prowadził korespondencję z osobami głośnymi i wpływowymi, jak na przykład I. Brichniczew i W. Mirolubow, oraz bywał w redakcjach, na imprezach literackich i nawet w literackich salonach, gdzie wzbudzał ciekawość jako żywe uosobienie Rusi egzotycznej i tajemniczej, tej Rusi, z której przybył do stolicy i Rasputin.

Obie stolicy, całe środowisko artystyczne i całą ówczesną sztukę Klujew postrzega jako siedlisko zła, zgnilizny i rozpusty. Z temperamentem nawiedzowanego demaskatora piętnuje inteligencką moralność, obyczajowość dekadenccką,

¹¹ Ibidem.

¹² Ibidem, s. 477.

¹³ Zob. przypis 1.

dekadencki teatr, malarstwo i literaturę. O swym dwumiesięcznym pobycie w Petersburgu pisze tak: „Я по способности своей быть »всем для всех« пожил два месяца собачьей жизнью, пил даровой коньяк, обедался яблоками в 6 рублей десятков, принимал ласки раздушенных как кипень (и почему они такие белые?) мужчин и женщин (но в баню с ними все-таки не ездил). Из них были такие, которые чуть не лизали меня. И ни одной души не выискалось спросить о моей жизни, о моем труде, о моей матери.”¹⁴

Źródłem demaskatorskiego patosu, gniewu i obrzydzenia jest to, że ta pańska Rosja, ta inteligencja nie tworząca wartości, zdemoralizowana i demoralizująca, ta „sobacza publika”¹⁵ dostrzega w chłopie i w Rosji chłopskiej jedynie gnuśność i okrucieństwo, nie dostrzega natomiast lub neguje w nim takie właściwości i dokonania, jak skromność i pokora, własny światopogląd religijno-moralny, obyczaj, obrzędowość i sztuka, a nawet swoiste formy organizacji społeczno-ekonomicznej, jak wspólnota chłopska lub artel rzemieślniczy, które dostrzegli, chociaż i wyidealizowali słowianofile, Dostojewski, Tołstoj.

Źródłem awersji i pasji demaskatorskiej, co Klujew wskazywał wprost i o czym już wspominaliśmy, była świadomość, że bez tego środowiska, na razie, aspiracje kulturalne i artystyczne jednostek pochodzących z ludu nie mogą się spełniać. Ta świadomość nakazywała więc kontrolować niechęci, by tak rzec, klasowe i szukać sojuszników, którzy mogliby sprzyjać owym aspiracjom. Klujew znalazł takich sojuszników w osobach Błoka, Gorodieckiego, Riemizowa, bo ich literackie, estetyczne i światopoglądowe poszukiwania zbiegły się z tym, co Klujew swoją twórczością i samym sobą reprezentował. Nieufność jednak i podejrzliwość z obu zresztą stron pozostały.

Gdy w 1915 roku w Piotrogradzie pojawił się Jesienin, zespół poetów nowochołopskich jako luźna grupa sytuacyjna ostatecznie się ukształtował. Jednolitego i „oficjalnie” ogłoszonego stosunku do zastanej rzeczywistości literackiej grupa nie sformułowała, ale wszyscy jej chłopscy uczestnicy podzielali poglądy, oceny, sympatie i uprzedzenia Klujewa, bo z jednej strony były one wynikiem podobnych doświadczeń życiowych i twórczych, a z drugiej strony — Klujew je aktywnie w kontaktach listowych i osobistych kształtował.

Za wyraz grupowego stanowiska poetów nowochołopskich wobec literatury inteligenckiej, stołecznej czy „pańskiej”, stanowiska będącego istotnym czynnikiem programowej tożsamości zespołu można uznać opinie Jesienina, zawarte w liście do Szirajewca z 1917 roku. Znajdujemy w nim takie oto poglądy i oceny: „Об отношениях их нам судить нечего, они совсем с разные [...]”

¹⁴ *Литературное наследство...*, s. 518.

¹⁵ To znaczy publiczność słynnej petersburskiej kawiarni literackiej „Bezdomny Pies” („Бродячая собака”).

Мы ведь скифы, а они все романцы, все западники, [...] сближение наше с ними невозможно. С ними нужно не сближаться, а обтесывать как какую-нибудь плоскую доску и выводить на ней узоры, какие тебе хочется, таков и Блок, таков Городецкий и все и весь их легион."¹⁶

Rewolucja, jak się wydawało poetom chłopskim — ich rewolucja, zniszczyła literaturę „pańską”, lecz powołała tzw. literaturę proletariacką, z którą konfrontację poeci chłopscy przegrali.

¹⁶ С. Есенин: *Письмо А. В. Ширяеву...* В: *idem: Собрание сочинений...*, т. 6, s. 81—83.

Władysław Piotrowski

ОТНОШЕНИЕ РУССКИХ НОВОКРЕСТЬЯНСКИХ ПОЭТОВ К „БАРСКОЙ” ЛИТЕРАТУРЕ

Резюме

В середине второго десятилетия XX в. в русской литературе сформировалась группа новокрестьянских поэтов, которые от своих предшественников отличались, в частности, тем, что свое происхождение, социальный и культурный статус и свое искусство рассматривали как ценность, не уступающую дворянско-интеллигентскому искусству.

Эта группа, в состав которой входили крупные поэты, как напр. Н. Клюев и С. Есенин, не опубликовала литературных манифестов, однако определила свое отношение к тогдашним доминирующим тенденциям в литературе и к литературной среде, обвиняя ее в барстве, в пренебрежительном отношении к народу и его творческим свершениям и возможностям, в аморализме и праздности.

Отношение новокрестьянских поэтов к городской интеллигентской литературе нашло свое выражение в письмах Н. Клюева к А. Блоку. Эти письма, полностью опубликованные совсем недавно, послужили главным источником фактов и оценок, использованных в настоящей статье.

Władysław Piotrowski

THE „NEW PEASANT“ RUSSIAN POETS AND THEIR ATTITUDE TO THE „GENTLEMEN’S” LITERATURE

Summary

Comprehended in the stream of Russian peasant poetry in the second decade of the XX, century there developed a group of poets called „new peasant” poets, for whom their origins and status in the social hierarchy never ceased to be a source of complexes and bitter experiences becoming nevertheless a positive value, stimulating artistic aspirations and delineating their individual artistic individuality.

This group which included eminent poets such as N. Klujew and S. Jesienin, did not in fact issue literary manifestos but nevertheless they manifested their presence before the literature of the gentry and intellectuals, accusing them of superiority, ignoring the ordinary people and their achievements and also their creative potential, amorality and vanity.

The attitude of the new peasant poets to the urban-intellectual literature found its expression in the letters of Klujew to Blok, which provided the principal material for the present article.